

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13CoCsp/29/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119222799
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danica Kočíčková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6119222799.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Danice Kočíčkovej a členov senátu JUDr. Ivica Hanuskovej a Mgr. Kataríny Katkovej, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35724803, zastúpeného Remedium Legal, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: J. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XX/XX, XXX XX Podbrezová, zastúpenému splnomocnenou zástupkyňou F. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XX/XX, XXX XX U. ako splnomocneným zástupcom, o zaplatenie 1.716,40 € s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Brezno č. k. 9Csp/47/2019-127 zo dňa 16. 03. 2020, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z., Civilného sporového poriadku (ďalej v texte len „CSP“) tak, že žalovaný má nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %.

1.1 V odôvodnení predmetného rozsudku okresný súd uviedol, že žalobou dourčenou Okresnému súdu Banská Bystrica sa žalobca v upomínacom konaní domáhal vydania platobného rozkazu, ktorým súd uloží žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 1 716,40 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1 716, 40 € od 15. 06. 2017 do zaplatenia a s náhradou trov konania. Žalobu odôvodnil žalobca tým, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej dňa 14.06.2017 medzi postupcom Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36234176 a žalobcom, postúpil postupca na žalobcu pohľadávku voči žalovanému. Spoločnosť Home Credit Slovakia, a.s. uzatvorila so žalovaným dňa 25.08.2015 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. S. (ďalej aj „Zmluva“), ktorej súčasťou sú Úverové zmluvné podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a. s., (ďalej aj „Úverové podmienky“), na základe ktorej zmluvy spoločnosť Home Credit Slovakia, a.s. poskytla žalovanému peňažné prostriedky - úver za podmienok čerpania peňažných prostriedkov, splácania peňažných prostriedkov a podmienok pri neplnení zmluvných povinností a ďalších náležitosti upravených v Zmluve a v Úverových podmienkach. Žalovaný neplnil v stanovených termínoch splatnosti splátky úveru, čím porušil svoju povinnosť vyplývajúcu zo Zmluvy. Ku dňu postúpenia predstavovala pohľadávka žalobcu sumu 2.576,73 €, ktorá pozostávala z istiny vo výške 1.767,69 €, z riadneho úroku vo výške 668,03 € a z úroku z omeškania vo výške 141,01 € v súlade s prílohou k Zmluve o postúpení pohľadávok, kde právny predchodca žalobcu deklaroval, že výška a špecifikácia pohľadávky uvedenej v predmetnej prílohe ku zmluve o postúpení predstavuje aktuálnu dlžnú sumu ku dňu postúpenia pohľadávky. Okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku ďalej uviedol, že žalovaný

čerpal peňažné prostriedky v celkovej výške 1.800 € a vrátil veriteľovi peňažné prostriedky v celkovej výške 83,60 €. Po postúpení pohľadávky žalovaný titulom predmetného úveru neuhradil už žiadnu sumu. Žalovaná suma predstavuje sumu vo výške 1.716,40 €, čo je rozdiel medzi čerpanými peňažnými prostriedkami a úhradami žalovaného (1.800 € - 83,60 € = 1.716,40 €); zvyšnú časť dlžnej sumy si žalobca (podľa jeho tvrdenia v žalobe) v tomto konaní neuplatnil. Žalobca si zároveň podanou žalobou uplatnil úrok z omeškania počnúc dňom 15.06.2017, t. j. dňom nasledujúcim po dni účinnosti postúpenia pohľadávky. Nakoľko pohľadávka žalobcu nebola ku dňu vyhotovenia žaloby uhradená v plnej výške, žalobca žiadal žalobe vyhovieť.

1.2 Ako dôkaz žalobca v žalobe označil a k žalobe pripojil: Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XX.XX.XXXX, zo dňa 25.08.2015, Úverové zmluvné podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a. s., prehľad čerpania úveru, prehľad úhrad splátok úveru, výzvu na splatenie celého úveru s poštovým podacím hárkom, zmluvu o postúpení pohľadávok s prílohou, oznámenie o postúpení pohľadávky a pokus o zmier spolu s poštovým podacím hárkom.

1.3 V nadväznosti na uvedené okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku uviedol, že Okresný súd Banská Bystrica v upomínacom konaní vydal platobný rozkaz sp. zn. 23Up/112/2019 zo dňa 14.02.2019, ktorým podanej žalobe v plnom rozsahu vyhovel a žalovanému uložil povinnosť do 15 dní odo dňa doručenia tohto platobného rozkazu zaplatiť žalobcovi istinu 1.716,40 € a úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.716,40 € od 15.06.2017 do zaplatenia alebo v tej istej lehote podať proti platobnému rozkazu odpor a zároveň žalovanému uložil povinnosť do 15 dní odo dňa doručenia tohto platobného rozkazu zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania vo výške 269,71 €. Predmetný platobný rozkaz bol žalovanému doručený dňa 20.02.2019. Proti uvedenému platobnému rozkazu podal žalovaný v zákonom stanovenej lehote odpor, čím došlo podľa § 11 ods. 1 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní k zrušeniu platobného rozkazu.

1.4 Okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku ďalej uviedol, že v predmetnej veci nariadil na deň 16.03.2020 pojednávanie, na ktoré sa žalobca nedostavil, dostavil sa právny zástupca žalobcu, ktorý mal doručenie predvolania na pojednávanie vykázané riadne a včas. Na pojednávanie sa nedostavil ani žalovaný, dostavila sa splnomocnená zástupkyňa žalovaného, ktorá mala doručenie predvolania na pojednávanie vykázané riadne a včas. Za týchto procesných podmienok potom okresný súd postupoval v súlade s ustanovením § 180 CSP, keď vec na tomto pojednávaní prejednal a rozhodol v neprítomnosti žalobcu a žalovaného. Na pojednávaní sa súd prvej inštancie oboznámil s prednesom právneho zástupcu žalobcu, ako aj s prednesom splnomocnenej zástupkyne žalovaného. V rámci vykonávaného dokazovania okresný súd vychádzal tiež z listinných dôkazov nachádzajúcich sa v spise, ktoré neboli žiadnou zo strán sporu spochybnené, najmä: zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XX.XX.XXXX, zo dňa 25.08.2015, z Úverových zmluvných podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia, a. s., z prehľadu čerpania úveru, z prehľadu úhrad splátok úveru, z výzvy k splateniu celého úveru s poštovým podacím hárkom, zo zmluvy o postúpení pohľadávok s prílohou, z oznámenia o postúpení pohľadávky, z pokusu o zmier spolu s poštovým podacím hárkom.

1.5 Z vykonaného dokazovania mal okresný súd za preukázané, že spoločnosť Home Credit Slovakia, a.s. ako veriteľ uzavrela so žalovaným ako dlžníkom dňa 25.08.2015 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. U.. Predmetom tejto zmluvy bolo poskytnutie bezúčelového úveru spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s. ako veriteľom žalovanému ako dlžníkovi v celkovej výške 1.800 €. Mesačná splátka úveru bola dohodnutá na sumu 41,73 €, počet splátok úveru na 84 pri ročnej úrokovej sadzbe 21,67 %, RPMN 24,20 %, priemernej hodnote RPMN 15,44 % a odplate za poskytnutie úveru vo výške 21,67 % ; celková čiastka úveru splatná spotrebiteľom bola dojednaná v zmluve na sumu 3.505,32 €. Termín konečnej splatnosti úveru uvedený v zmluve bol 84 mesiacov po poskytnutí úveru, a to do 15. dňa v poslednom mesiaci; úver bol dojednaný bez poistenia. Prvá splátka úveru mala byť splatná po mesiaci od dátumu poskytnutia úveru. Dátum splatnosti druhej a nasledujúcich splátok úveru mal byť vždy 15. deň v kalendárnom mesiaci, počnúc kalendárnym mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom je splatná prvá splátka úveru. Okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku uviedol, že po preskúmaní okolností uzavretia predmetnej úverovej zmluvy, jej náležitostí a povahy zmluvných strán, predmetnú úverovú zmluvu posúdil ako zmluvu spotrebiteľskú v zmysle citovaných ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a zároveň ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z. z.“), v znení platnom a účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, keďže spoločnosť

Home Credit Slovakia, a. s. mala pri uzatváraní a plnení zmluvy postavenie dodávateľa, pretože konala v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a na strane dlžníka vystupoval spotrebiteľ - fyzická osoba, ktorá neuzatvárala zmluvu v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Zmluva bola vyhotovená na vopred pripravenom formulári (vrátane znenia úverových podmienok), bez možnosti dlžníka meniť obsah a text uvedenej zmluvy.

1.6 Súd prvej inštancie v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku ďalej uviedol, že v prvom rade sa vysporiadal s otázkou vecnej aktívnej legitímácie na strane žalobcu. Konštatoval, že žalobca odvodzoval svoju vecnú aktívnu legitímáciu v spore od Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 14.06.2017 a prílohy č. 1 k uvedenej Zmluve o postúpení pohľadávok, kde je špecifikovaná pohľadávka uplatnená žalobou v tomto konaní. Súd prvej inštancie v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku poukázal na to, že podľa ustálenej súdnej praxe sa pod pojmom aktívna vecná legitímácia rozumie také hmotnoprávne postavenie žalobcu, z ktorého mu z hmotného práva vyplýva nárok uplatnený žalobou v sporovom konaní; skúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu) alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania; súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiadna zo strán konania nenamieta. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu vedie vždy k zamietnutiu žaloby.

1.7 V nadväznosti na uvedené okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku uviedol, že v danom prípade ide o právo vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere poskytnutom spoločnosťou Home Credit Slovakia, a. s. žalovanému, ktoré bolo postúpené tretej osobe, čiže v tomto prípade aktívna legitímácia úzko súvisí so splnením podmienok upravených v § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. v nadväznosti na splnenie podmienok § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka.

1.8 Vo vzťahu k aktívnej legitímácii žalobcu je v danom prípade podľa súdu prvej inštancie dôležité prihliadať na to, či boli splnené podmienky na postúpenie práv zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere upravené v ust. § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z.. Zdôraznil, že jednou z podmienok na postúpenie pohľadávky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere uvedených v tomto ustanovení je, že postupovaná pohľadávka je splatná v celom rozsahu, teda že je buď po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru (t. j. nastala splatnosť už aj poslednej splátky úveru) alebo ide o pohľadávku, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (t. j. ide o pohľadávku, vo vzťahu ku ktorej bola vyhlásená predčasná - mimoriadna splatnosť úveru). Z predloženej zmluvy o spotrebiteľskom úvere je podľa súdu prvej inštancie zrejmé, že splatnosť úveru mala nastať 84 mesiacov po poskytnutí úveru, a to do 15. dňa v poslednom mesiaci z 84 mesiacov, t. j. pri poskytnutí úveru dňa 25.08.2015 až poslednou splátkou úveru, splatnou dňa 15.08.2022. V nadväznosti na uvedené okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku uviedol, že podmienky na vyhlásenie predčasnej - mimoriadnej splatnosti úveru poskytnutého dlžníkovi - spotrebiteľovi na základe spotrebiteľskej zmluvy sú upravené v ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktoré ustanovenie pred zosplatením úveru vyžaduje výzvu veriteľa adresovanú a doručovanú dlžníkovi - spotrebiteľovi s upozornením na aktuálny dlh a možnosť požadovať zaplatenie celého zvyšku dlhu naraz z dôvodu neplnenia si povinností dlžníka. Okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku poukázal ďalej na to, že v zmysle ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, zákonnou podmienkou účinného vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru je upozornenie dlžníka zo strany veriteľa na uplatnenie práva v lehote nie kratšej ako 15 dní pred jeho uskutočnením. Zdôraznil, že spotrebiteľ musí byť najskôr upozornený na naplnenie podmienok vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru v lehote nie kratšej ako 15 dní, čím mu je daná možnosť odvrátiť následky spočívajúce v zosplatení celého úveru. Až následne po márnom uplynutí tejto lehoty môže veriteľ realizovať právo vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru. V nadväznosti na uvedené okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku konštatoval, že žalobca tvrdil, že spoločnosť Home Credit Slovakia, a.s. ako pôvodný veriteľ žalovaného vyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 05.04.2016 a zároveň žalobca doložil k žalobe výzvu zo dňa 05.04.2016, ktorou uvedená spoločnosť ako pôvodný veriteľ žalovaného oznámila žalovanému ako dlžníkovi predčasnú splatnosť úveru. Žalobca ale nepredložil v konaní žiadny dôkaz o tom, že by spoločnosť Home Credit Slovakia, a. s. vyzvala predtým žalovaného na zaplatenie v tom čase dlžných splátok úveru a upozornila ho na možnosť zosplatenia úveru v prípade ich neuhradenia. Dôkazy predložené žalobcom teda podľa súdu prvej inštancie nepreukazujú splnenie všetkých zákonom vyžadovaných podmienok na zosplatenie úveru. Žalobca síce vo svojom poslednom vyjadrení poukázal na to, že spoločnosť Home Credit Slovakia, a. s. pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru opakovane vyzývala žalovaného na úhradu omeškaných splátok úveru, pričom v týchto výzvach nad rámec svojich zákonných povinností

upozorňovala žalovaného aj na možnosť uplatnenia práva vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, žalobca však tieto výzvy ako dôkaz neoznačil, súdu prvej inštancie ich nepredložil a nepredložil ani doklad o ich doručovaní žalovanému. Za tohto skutkového stavu dospel súd prvej inštancie k záveru, že žalobca neunesol dôkazné bremeno ohľadne tvrdenej skutočnosti o zosplatnení úveru, aj keď bol súdom prvej inštancie na to vyslovene vyzvaný, pričom mal možnosť predložiť potrebné dôkazy. V uvedenej súvislosti okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku uviedol, že nakoľko žalobca neposkytol súdu relevantné dôkazy preukazujúce splnenie podmienok predčasného zosplatnenia úveru, okresný súd mal za to, že úver predčasne zosplatnený nebol. Žalobcom tvrdené zosplatnenie úveru považoval súd prvej inštancie za vykonané v rozpore so zákonom a žalobcom tvrdený právny úkon zosplatnenia úveru za neplatný. Konštatoval, že ak úver nebol platne zosplatnený, následné postúpenie pohľadávky je v rozpore s § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., a to konkrétne s požiadavkou postúpiť úver buď po konečnej splatnosti úveru alebo po jeho platnom vyhlásení za predčasne splatný. Opomenutím postupu podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka aj s poukazom na účel daného ustanovenia, ktorým je dať spotrebiteľovi určitú poslednú možnosť k splateniu dlhu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere predtým ako dodávateľ využije svoje právo, ktorým žiada o zaplatenie celého dlhu - zostatku úveru naraz, nemohlo podľa súdu prvej inštancie zo strany právneho predchodcu žalobcu dôjsť k platnému vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, čo v zmysle § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. v spojení s § 39 Občianskeho zákonníka zakladá neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky, a teda nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Keďže v konaní nebolo preukázané, že žalobca platne nadobudol pohľadávku uplatnenú v tomto konaní, súd žalobu zamietol z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a nedostatok vecnej aktívnej legitímácie žalobcu sa súd prvej inštancie už samotnou výškou žalobou uplatneného nároku nezaoberal.

1.9 Pre úplnosť súd prvej inštancie v súvislosti s námietkou premlčania vznesenou žalovaným poukázal na to, že ak by aj žalobca preukázal súdu platné zosplatnenie úveru jeho právnym predchodcom, viedlo by to (síce z iných dôvodov) k rovnakému záveru, t. j. k zamietnutiu žaloby. Žalobca by bol síce aktívne vecne legitimovaný v tomto konaní, avšak ako správne poukázal žalovaný, jeho nárok vyplývajúci z predmetnej spotrebiteľskej zmluvy by bol premlčaný, pretože podľa § 103 Občianskeho zákonníka plynie premlčacia doba jednotlivých splátok úveru odo dňa ich zročnosti. Ak sa však pre nesplnenie niektorej zo splátok úveru stane zročným celý dlh (§ 565 Občianskeho zákonníka), začne plynúť premlčacia doba celého dlhu odo dňa zročnosti nesplnenej splátky úveru. Premlčanie celého dlhu nie je preto viazané na okamih využitia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka veriteľom, ale na okamih splatnosti tej splátky úveru, kvôli ktorej veriteľ toto právo využíva. Pri splnení podmienok na platné zosplatnenie úveru vyplývajúcich z § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka mohol veriteľ vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru pre splátku splatnú najmenej 3 mesiace a „15 dní pred dňom zosplatnenia (05.04.2016)“, t. j. pre splátku splatnú najneskôr 15.12.2015. Premlčacia lehota by tak uplynula dňa 15.12.2018, čo znamená, že žaloba podaná 29.01.2019 by bola za uvedených podmienok podaná po uplynutí premlčacej doby.

2. Proti predmetnému rozsudku súdu prvej inštancie sa žalobca odvolal a v odvolaní uviedol, že odvolanie podáva z toho dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP) a tiež z toho dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP).

2.1 K jednotlivým odvolacím dôvodom žalobca v odvolaní uviedol, že sa nestotožňuje s právnym posúdením vecí súdom prvej inštancie, v zmysle ktorého je vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru postupcom neplatné, s odôvodnením, že žalobca v konaní pred súdom prvej inštancie nepreukázal, že by postupca upozornil žalovaného na uplatnenie tohto práva v zmysle ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. V uvedenej súvislosti žalobca v odvolaní uviedol, že podľa jeho názoru, ak bol žalovaný na uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka upozornený v podaní zo dňa 05. 04. 2016, označenom ako „Výzva k splateniu celého úveru“, tak v zmysle odbornej literatúry je takéto vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru plne v súlade s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak je spotrebiteľ v tomto podaní (v podaní o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru) upozornený na uplatnenie práva v lehote nie kratšej ako 15 dní do doby, do ktorej má pohľadávku zaplatiť. V uvedenej súvislosti odcitoval žalobca v odvolaní ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a poukázal na komentár Občianskeho práva I. a IV. zväzok, Bratislava, PLANK K. a kol., strana 1900, vydavateľstvo: Iura Edition spol. s r. o., rok vydania 2009, ISBN 80-88715-07-5, kde sa uvádza: „V odseku 9 sa spresňujú podmienky splácania

záväzkov zo spotrebiteľských zmlúv v splátkach. Podľa tejto úpravy dodávateľ môže uplatniť právo vyplývajúce z § 565, t. j. žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplatenie niektorej splátky (ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené) najskôr po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Toto právo si však môže veriteľ uplatniť iba za splnenia podmienky, že naň upozornil spotrebiteľa, a to v lehote nie kratšej ako 15 dní“. Z uvedenej právnej úpravy podľa žalobcu jednoznačne nevyplýva od akej udalosti treba túto lehotu počítať, z celého kontextu ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka však možno podľa žalobcu vyvodiť, že musí uplynúť najmenej 15 dní odo dňa, keď veriteľ upozornil spotrebiteľa, že si uplatňuje právo na zaplatenie celej pohľadávky vyplývajúcej zo zmluvy o úvere do dňa, keď má dôjsť k zosplateniu úveru, resp. do dňa, keď ju má spotrebiteľ uhradiť. Pre úplnosť treba podľa žalobcu dodať, že 15 dňová lehota môže začať plynúť najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením jednej zo splátok, teda nasledujúci deň po dni, ktorý bol v splátkovom plnení dohodnutý ako deň splatnosti splátky. V posudzovanom prípade postupca využil svoje oprávnenie zosplatiť úver a podaním zo dňa 05. 04. 2016 upozornil žalovaného, že si toto právo uplatňuje. Zároveň žalovaného vyzval v lehote 15 dní k dobrovoľnej úhrade pohľadávky vyplývajúcej zo zmluvy o úvere. Na základe uvedeného žalobca v odvolaní uviedol, že je nesporné, že postupca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru v súlade s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Na základe uvedeného bolo podľa názoru žalobcu v konaní preukázané, že došlo k účinnému zosplateniu úveru, v dôsledku ktorého sa všetky splátky úveru splatné do budúca stali splatnými a žalobcovi patrí taký nárok, ako ho špecifikoval v žalobe.

2.2 V nadväznosti na uvedené žalobca v odvolaní uviedol, že sa nestotožňuje ani s právnym posúdením premičania žalobou uplatneného nároku súdom prvej inštancie, pretože v posudzovanom prípade bolo preukázané, že žalovaný bol v čase vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru v omeškaní s plnením splátok po dobu dlhšiu ako 3 mesiace. Keďže však právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru zaniká splatnosťou najbližšie nasledujúcej splátky úveru, potom mimoriadna splatnosť úveru nemohla byť v posudzovanom prípade vyhlásená pre nesplnenie inej splátky, než splátky, ktorá vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru bezprostredne predchádzala - v danom prípade splátky splatnej dňa 15. 03. 2016. „Pre všetky splátky, ktoré vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru predchádzali, tak v súlade s ust. § 103 Občianskeho zákonníka plynie samostatná trojročná premičacia doba, napr. splátka splatná dňa 15. 01. 2016 by sa premičala dňa 15. 01. 2019, splátka splatná 15. 02. 2016 by sa premičala 15. 02. 2019, atď.). Pre splátky splatné po vyhlásení mimoriadnej splatnosti plynie premičacia doba od splatnosti splátky, pre nesplnenie ktorej došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, t. j. splátky splatnej 15. 03. 2016. V uvedenej súvislosti žalobca v odvolaní uviedol, že vzhľadom na uvedené považuje výklad druhej vety ust. § 103 Občianskeho zákonníka súdom prvej inštancie, v zmysle ktorého za nesplnenú splátku úveru je potrebné považovať prvú splátku, s ktorou sa dlžník dostal do omeškania, za nesprávny. Takýto výklad uvedeného ustanovenia by v praxi podľa žalobcu znamenal, že niektoré splátky úveru splatné pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti by boli nepremičané (napr. v prejednávacom prípade splátka splatná dňa 15. 02. 2016), avšak zostatok dlhu (splátky úveru splatné od vyhlásenia mimoriadnej splatnosti) by už v ten istý moment bol premičaný, resp. sám veriteľ by si využitím práva podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka privodil premičanie celého žalobou uplatneného nároku (ak by dlžník bol v čase vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru v omeškaní s platením splátok úveru po dobu dlhšiu ako tri roky). V zmysle uvedeného, oprávnenie právneho predchodcu žalobcu vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru pre nezaplatenie splátky, s ktorou sa žalovaný dostal prvýkrát do omeškania zaniklo podľa žalobcu v súlade s ust. § 565 Občianskeho zákonníka splatnosťou ďalšej splátky úveru. Z uvedených dôvodov je podľa žalobcu zrejmé, že v prípade ak jeho právny predchodca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru podaním zo dňa 05. 04. 2016, tak toto svoje právo uplatnil v súlade s ust. § 565 Občianskeho zákonníka pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 05. 04. 2016 (t. j. splátky, ktorá vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru bezprostredne predchádzala a pre ktorej nezaplatenie mohol právny predchodca žalobcu v súlade s ust. § 565 Občianskeho zákonníka vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru) a zároveň si toto právo uplatnil v súlade s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka po omeškaní spotrebiteľa (žalovaného) s platením splátok po dobu dlhšiu ako tri mesiace. Premičacia doba pre všetky splátky úveru, splatné po 15. 03. 2016 tak začala podľa žalobcu v súlade s ust. § 103 Občianskeho zákonníka plynúť odo dňa nasledujúceho po dni zročnosti splátky, pre nesplnenie ktorej došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru a uplynula by najskôr dňa 15. 03. 2019. V uvedenej súvislosti žalobca v odvolaní uviedol, že keďže bola žaloba podaná dňa 29. 01. 2019, žalobca si svoj nárok uplatnil na súde pred uplynutím premičacej doby a súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, keď dospel k opačnému záveru. Zdôraznil, že v zmysle uvedeného pôvodný veriteľ využil svoje právo a vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňa 23. 04. 2016, a to podaním zo dňa 05. 04. 2016, čo podľa žalobcu znamená, že nemohlo dôjsť k premičaniu žalobou uplatneného nároku, nakoľko žaloba bola podaná na súd už dňa 29. 01. 2019.

2.3 Na základe uvedených skutočností žalobca v odvolaní navrhol, aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie preskúmal a v zmysle ust. § 388 CSP ho zmenil tak, že žalobe vyhovie, resp. aby ho v zmysle ust. § 389 ods. 1 CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania vo výške 212,84 € ako trovy, ktoré pozostávajú zo súdneho poplatku za podané odvolanie vo výške 102,50 € a z trov právneho zastúpenia odvolacieho konania vo výške 110,34 € s DPH.

3. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu prostredníctvom svojej splnomocnenej zástupkyne uviedol, že s odvolaním žalobcu vyjadruje nesúhlas a že sa plne stotožňuje s odvolaním napadnutým rozsudkom Okresného súdu Brezno č. k. 9Csp/47/2019-127 zo dňa 16. 03. 2020.

4. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu v rozsahu a z dôvodov daných ust. § 378 a ust. § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 ods. 1 CSP (a contrario) a odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

5. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti záverov súdu prvej inštancie z hľadiska odvolacích námietok žalobcu, ktorý v odvolaní namietal, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP) a že odvolaním napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP).

6. Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Z. z., Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

7. Podľa § 52 ods. 1, 2, 3, 4 zákona č. 40/1964 Zb., Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

8. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z. z.“) v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

9. Podľa § 2 písm. a), b) a d) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, na účely tohto zákona sa rozumie

a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania,
b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti,
d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

10. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o postúpení predmetnej pohľadávky, práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ

ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu^{18b)} na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a

b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

11. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

12. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

13. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

14. Po prejednaní odvolania žalobcu z hľadiska odvolacích námietok uvedených v odvolaní, uplatnených žalobcom v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. f) a písm. h) CSP odvolací súd uvádza, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Z obsahu odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že k záveru o nedostatku vecnej aktívnej legitímácie na strane žalobcu dospel súd prvej inštancie po správnej aplikácii ust. § 17 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. (v spojení s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka), podľa znenia ktorého: „prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru“. V súlade s citovaným ustanovením § 17 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. súd prvej inštancie skúmal aký bol charakter pohľadávky, ktorá bola predmetom postúpenia na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 14. 06. 2017 (uzatvorenej medzi žalobcom ako postupníkom a spoločnosťou Home Credit Slovakia, a. s., ako postupcom), teda skúmal či išlo o pohľadávku po konečnom termíne splatnosti úveru alebo či išlo o pohľadávku, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti úveru (na základe vyhlásenia predčasnej - mimoriadnej splatnosti úveru). Zistil, že v čase postúpenia pohľadávky vyplývajúca zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XX. zo dňa 25. 08. 2015 nebola po konečnej splatnosti úveru, nakoľko z údajov uvedených v predmetnej zmluve, termín konečnej splatnosti úveru bol „84 mesiacov po poskytnutí úveru, a to do 15. dňa v poslednom mesiaci“, čo znamená, že v čase postúpenia predmetnej pohľadávky termín jej konečnej splatnosti ešte nenastal. Následne súd prvej inštancie svoju pozornosť zamerlal správne na to, či postúpeniu predmetnej pohľadávky predchádzalo vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru a či sa toto vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru uskutočnilo v súlade so zákonom. Zistil, že žalobca neunesol dôkazné bremeno na preukázanie svojich tvrdení, nakoľko neposkytol súdu relevantné dôkazy preukazujúce splnenie podmienok predčasného zosplatnenia úveru, preto mal za to, že úver zosplatnený nebol, a teda nemohlo dôjsť k postúpeniu pohľadávky v zmysle ust. § 17 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z..

15. V uvedenej súvislosti odvolací súd uvádza, že pokiaľ ide o skutkové zistenia súdu prvej inštancie súvisiace so skutkovým záverom, že žalobca neunesol dôkazné bremeno - nepreukázal, že „došlo k zosplatneniu úveru“, tieto skutkové zistenia súdu prvej inštancie považuje odvolací súd za správne. Z ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka jasne a zreteľne vyplýva, že ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, dodávateľ (veriteľ) si môže uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka a) ak uplynuli tri mesiace od omeškania so zaplatením splátky a b) ak upozornil spotrebiteľa na uplatnenie tohto práva v lehote nie kratšej ako 15 dní. V rozpore s citovaným znením ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka je preto taký výklad uvedeného ustanovenia, na aký poukázal v odvolaní žalobca, pretože ak má dodávateľ (veriteľ) upozorniť spotrebiteľa na uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka v lehote nie kratšej ako 15 dní, tak to logicky nemôže urobiť v tom istom podaní, ktorým si právo podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka vo vzťahu ku spotrebiteľovi uplatňuje, pretože v tom prípade by požiadavka na splnenie podmienky vyplývajúcej z ust. 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka stratila význam. Pokiaľ teda žalobca argumentuje v odvolaní tým, že ak bol žalovaný na

uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka upozornený vo výzve zo dňa 05. 04. 2016 (teda vo výzve, ktorou postupca - právny predchodca žalobcu vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru), tak vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru je v súlade s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, „pretože žalovaný bol v uvedenom podaní (výzve) upozornený na uplatnenie tohto práva v lehote nie kratšej ako 15 dní do doby, do ktorej má pohľadávku zaplatiť“, odvolací súd uvádza, že táto argumentácia žalobcu, vychádzajúca z účelovej interpretácie ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka je nesprávna, pretože žalobca v rámci nej účelovo zamieňa slovné spojenie „keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva“ so slovným spojením „ak je spotrebiteľ v tomto podaní upozornený na uplatnenie tohto práva v lehote nie kratšej ako 15 dní do doby, do ktorej má pohľadávku zaplatiť“, čo je podstatný významový rozdiel. Ak teda súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že v danom prípade nedošlo k riadnemu zosplatneniu úveru, tak tento jeho záver je správny, majúci oporu v správnej aplikácii a interpretácii ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Vychádzajúc zo správnej aplikácie a interpretácie ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, súd prvej inštancie správne interpretoval a aplikoval ust. § ust. § 17 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z., keď dospel k záveru, že „opomenutím postupu podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 565 Občianskeho zákonníka, nemohlo dôjsť k platnému vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, čo v zmysle § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. v spojení s § 39 Občianskeho zákonníka zakladá neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky, a teda nedostatok vecnej aktívnej legitímácie žalobcu“.

16. Na základe uvedených skutočností odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdil konštatujúc, že už samotný nedostatok vecnej aktívnej legitímácie žalobcu je relevantným dôvodom na zamietnutie žaloby, preto pokiaľ súd prvej inštancie zaujal „pre úplnosť“ stanovisko aj k vznesenej námietke premlčania žalovaným, odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie túto otázku vzhľadom na dôvod zamietnutia žaloby riešil nadbytočne, preto odvolací súd sa s odvolacími námietkami žalobcu týkajúcimi sa posúdenia premlčania žalobou uplatneného nároku súdom prvej inštancie nezaoberal.

17. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva, pretože mu preukázateľne žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli.

18. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov členov senátu 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania, t. j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpisu uvedie, tiež proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).